

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1959-1960.

SEANCE DU 24 FEVRIER 1960.

Projet de loi contenant le budget de la Dette publique pour l'exercice 1960.

RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. JANSSEN.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'augmentation vraiment considérable de la Dette publique belge doit attirer la plus sérieuse attention du Sénat.

Ainsi qu'il résulte du tableau annexé à ce rapport (annexe I), durant ces dix dernières années, la dette publique a passé de 252 milliards 430 millions à 373 milliards 555 millions, soit une augmentation de 121 milliards 125 millions, donnant une moyenne annuelle de 12 milliards 100 millions. Cette moyenne ne donne d'ailleurs pas une idée exacte, car pendant les deux dernières années, la progression a plus que doublé : 22 milliards d'augmentation en 1958 et 28 milliards d'augmentation en 1959; 50 milliards en deux ans, voilà le chiffre déconcertant devant lequel nous sommes placés.

Pour justifier cet accroissement massif on invoque toujours l'augmentation du revenu national (voir annexe II), mais c'est là un argument dont il ne faut pas abuser.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierre De Smet, président; Adam, Couplet, De Baeck, le baron de Dorlodot, Louis Desmet, Doutrepont, Godin, Harmegnies, Hougardy, Lacroix, Victor Leemans, Ligot, Meurice, Molter, Van Bulck, Van Laeys, van Loenhout, Vermeylen, Vreven, Wiard, et Janssen, rapporteur.

R. A 5825.

Voir :

Document du Sénat :

5-II (Session de 1959-1960) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1959-1960.

VERGADERING VAN 24 FEBRUARI 1960.

Ontwerp van wet houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1960.

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER JANSSEN.

DAMES EN HEREN,

De werkelijk aanzienlijke stijging van de Belgische Rijksschuld moet de zeer bijzondere aandacht hebben van de Senaat.

Zoals blijkt uit de tabel bij dit verslag (bijlage I) is de Rijksschuld de jongste tien jaren opgelopen van 252 miljard 430 miljoen tot 373 miljard 555 miljoen, d.i. een vermeerdering met 121 miljard 125 miljoen, wat betekent een jaarlijks gemiddelde van 12 miljard 100 miljoen. Dit gemiddelde geeft trouwens geen juist beeld, want de jongste twee jaren is de stijging meer dan verdubbeld : 22 miljard meer in 1958 en 28 miljard meer in 1959; 50 miljard in twee jaar tijd, dat is het ontstellende cijfer waarvoor wij staan.

Ter verantwoording voor deze massale verhoging voert men steeds aan dat ook het nationaal inkomen (zie bijlage II) toeneemt, maar dit is een argument dat men niet mag misbruiken.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De hh. Pierre De Smet, voorzitter; Adam, Couplet, De Baeck, baron de Dorlodot, Louis Desmet, Doutrepont, Godin, Harmegnies, Hougardy, Lacroix, Victor Leemans, Ligot, Meurice, Molter, Van Bulck, Van Laeys, van Loenhout, Vermeylen, Vreven, Wiard, en Janssen, verslaggever.

R. A 5825.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

5-II (Zitting 1959-1960) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volkvertegenwoordigers.

On peut remarquer que pour l'année 1959 l'augmentation peut être réduite à 24 milliards, si l'on fait abstraction d'environ 4 milliards de bons du Trésor remis au Fonds monétaire international. Quoi qu'il en soit, ces bons du Trésor sont une dette à court terme dont, en certaines circonstances exceptionnelles, le Fonds monétaire international peut disposer.

L'inévitable corollaire de cette augmentation de la dette publique consiste dans l'augmentation du budget de la dette publique qui, pour 1960, va atteindre 19 milliards 426 millions à l'ordinaire et 1 milliard 753 millions à l'extraordinaire, soit plus de 21 milliards de charges d'intérêt et d'amortissement, alors qu'il y a 10 ans la charge n'était que de 8 milliards.

Il ne faut plus que 26 milliards 400 millions pour atteindre le cap des 400 milliards. Du train où l'on va, ce sera certainement durant le premier semestre de 1961.

Le total des emprunts émis sous la garantie de l'Etat s'élève en chiffres ronds à 118 milliards dont 107 milliards d'emprunts libellés en francs belges et 11 milliards libellés en devises étrangères (voir annexe III).

On trouvera, en annexe, au budget de la Dette publique, le détail de ces garanties attribuées à une vingtaine d'organismes.

L'expérience a toutefois démontré que cette garantie ne joue que rarement.

**

La grosse moitié des 50 milliards empruntés durant ces deux dernières années l'est à court terme : 20 milliards 300 millions à l'intérieur, 7 milliards 500 millions à l'extérieur, soit un total de 27 milliards 800 millions à court terme. Naturellement, les possibilités des marchés financiers à moyen et à long terme n'ont pas pu suivre les appels croissants de l'Etat belge et il a bien fallu se rabattre sur le marché à court terme méthode dont l'expérience a toujours prouvé qu'elle peut compromettre l'indépendance financière de l'Etat.

**

Si les 50 milliards d'emprunt avaient été réservés à des dépenses dont il reste quelque chose de rentable et qui augmentent vraiment la valeur des investissements nationaux : canaux, ports, routes, etc., on pourrait encore les justifier. Malheureusement, ce n'est pas le cas pour près de la moitié. D'abord il y a 16 milliards d'emprunt qui ont servi à couvrir les déficits des budgets ordinaires de 1958 et 1959. Puis, si on épiluche le budget extraordinaire, il y a des dépenses dont la rentabilité est zéro, par exemple près de 7 milliards de dépenses militaires.

Dans son discours du 12 janvier dernier à la Chambre, le Ministre des Finances a déclaré que l'augmentation des dépenses de l'Etat explique l'augmentation de la Dette publique et il ajoutait, à bon escient, « qu'elle explique aussi la situation demanderesse dans laquelle

Men kan opmerken dat de verhoging voor 1959 slechts 24 miljard belooft, indien men de Schatkistbons ten bedrage van ongeveer 4 miljard die aan het Internationaal Muntfonds zijn overgemaakt, niet mederekent. Hoe dan ook, deze Schatkistbons zijn een schuld op korte termijn, waarvoor het Internationaal Muntfonds onder bepaalde uitzonderlijke omstandigheden kan beschikken.

Deze vermeerdering van de Rijksschuld gaat onvermijdelijk gepaard met een vermeerdering van de begroting van de Rijksschuld die, voor 1960, 19 miljard 426 miljoen op de gewone dienst en 1 miljard 753 miljoen op de buitengewone dienst, d.i. samen meer dan 21 miljard aan rente- en delgingslasten bedraagt, terwijl deze last tien jaar geleden slechts 8 miljard beliep.

Nog slechts 26 miljard 400 miljoen en de grens van 400 miljard is bereikt. Tegen het huidige tempo zal dit vast en zeker tijdens het eerste halfjaar 1961 het geval zijn.

De leningen onder Staatswaarborg uitgegeven, bedragen in totaal circa 118 miljard, nl. 107 miljard aan leningen uitgedrukt in Belgische franken en 11 miljard in buitenlandse valuta (zie bijlage III).

De bijlage bij de Rijksschuldbegroting verstrekt nadere bijzonderheden omtrent de waarborg die aan een twintigtal lichamen is verleend.

De ervaring heeft evenwel geleerd dat deze waarborg slechts zelden toepassing moet vinden.

**

Het grootste gedeelte van het bedrag van 50 miljard dat de jongste twee jaren werd opgenomen, luidt op korte termijn : 20 miljard 300 miljoen in het binnenland, 7 miljard 500 miljoen buitenlands, of in totaal 27 miljard 800 miljoen op korte termijn. Natuurlijk heeft de financiële markt op halflange en lange termijn niet in de toenemende vraag van de Belgische Staat kunnen voorzien en men is wel verplicht geweest de kortlopende markt aan te spreken; uit de ervaring is echter telkens gebleken dat deze methode de financiële onafhankelijkheid van de Staat in het gedrang kan brengen.

**

Indien het opgenomen bedrag van 50 miljard was besteed aan renderende uitgaven, die de waarde van de nationale investeringen werkelijk verhogen : kanalen, havens, wegen, enz., zou het nog goed te pleiten zijn. Spijtig genoeg is dit voor bijna de helft niet het geval. 16 miljard van de lening werd besteed aan de dekking van de gewone begrotingstekorten van de jaren 1958 en 1959. Indien wij vervolgens de buitengewone begroting uitpluizen, zien wij dat voor sommige uitgaven het rendement nihil is, bij voorbeeld : 7 miljard aan militaire uitgaven.

De Minister van Financiën heeft in zijn rede van 12 januari II. voor de Kamer verklaard, dat de stijging van de Staatsuitgaven de verhoging van de Rijksschuld verklaart en hij voegde er welbewust aan toe « dat zij ook de toestand verklaart van vraagster waarin

se trouve chroniquement notre Trésorerie sur tous les marchés ».

Ce n'est pas impunément que notre dette flottante extérieure a plus que triplé durant ces cinq dernières années en passant de 4.600 millions à fin 1954 à 15.200 millions à fin 1959. Le point qui retient surtout l'attention est le rythme d'accélération de la Dette publique. Il ne paraît pas douteux que des mesures doivent être prises pour que ce rythme d'accélération soit ralenti. Le Gouvernement est d'ailleurs pleinement d'accord. Pour le prouver, il suffira de vous rappeler un extrait de la conclusion de l'Exposé général du budget 1960 sous la signature du Premier Ministre, M. Eyskens et du Ministre des Finances, M. Van Houtte :

« C'est par l'emprunt qu'a dû être couvert le surplus des dépenses en large expansion sur les ressources.

» L'emprunt a financé, pour une trop large part, des dépenses non productives, n'ayant en rien le caractère d'investissements rentables; le volume de la dette publique s'est gonflé à un rythme qui tend à la démesure; la structure de notre dette, sa charge croissante, son amortissement se traduiront, dans un avenir somme toute proche, par de sérieux problèmes.

» Un tel état de choses ne relève plus de la simple orthodoxie financière; l'impécuniosité chronique de l'Etat en est l'aboutissement fatal.

» Le déséquilibre des finances publiques, devenu permanent, quel que soit l'état de la conjoncture économique, aboutit à priver tout gouvernement, quel qu'il soit, de la base financière sans laquelle il n'est de politique possible, ni dans le domaine économique, ni dans le domaine social ».

C'est en s'inspirant de ces justes considérations que le Gouvernement a réduit de onze milliards les crédits d'engagement du budget extraordinaire pour 1960. Ils étaient de 24 milliards 900 millions en 1959 et ne sont plus que de 13 milliards 800 millions en 1960.

Cette réduction n'aura pas des effets immédiats sur la trésorerie, car pour 1960, les crédits de paiement atteignent encore 20 milliards 300 millions, montant à peu près équivalent à ceux de l'année 1959. Il faudra payer en 1960 les engagements contractés en 1959. Ces chiffres ne comprennent pas les 4 milliards de subsides pour le Congo.

Dans son discours du 12 janvier à la Chambre, M. le Ministre des Finances a également déclaré qu'il n'hésitait pas à considérer le découvert de Trésorerie de 1959 et celui de 1958, comme nettement trop élevé.

Mais s'il en est ainsi, il en sera de même en 1960 : les décaissements non couverts par des recettes seront d'environ 25 milliards de francs, assistance au Congo comprise.

Combien le gouvernement a raison de dire que l'assainissement de nos finances n'est pas encore réalisé et de déclarer que la continuation de l'effort entrepris est une impérieuse nécessité. Du train où l'on va, il faudra cinq ans pour redresser une situation qui est occupée à devenir insupportable et entretemps la dette publique dépassera 400 milliards en 1961.

onze Thesaurie zich chronisch op alle markten bevindt ».

Niet ongestraft is onze vlottende buitenlandse schuld op meer dan het drievoudige gebracht in de loop van de laatste vijf jaren, tijdens welke zij gestegen is van 4.600 miljoen einde 1954 tot 15.200 miljoen einde 1959. Wat vooral opvalt is de versnelde stijging van de Rijksschuld. Ongetwijfeld moeten er maatregelen worden genomen om het tempo te vertragen. De Regering is het hiermede volkomen eens. Ten bewijze hiervan moge ik een passus overnemen uit de conclusie van de Algemene Toelichting van de begroting 1960, een tekst die ondertekend is door de h. Eyskens, Eerste-Minister en de h. Van Houtte, Minister van Financiën :

« Het overschot van de uitgaven, die een grote uitbreiding genomen hebben ten overstaan van de baten, werd door leningen gedekt.

» In te grote mate werden niet-productieve uitgaven, die in geen enkel opzicht rendabele investeringen waren, door leningen gefinancierd; de omvang van de Rijksschuld is toegenomen in een tempo dat naar het buitensporige neigt; de structuur van onze schuld, haar toenemende last, haar aflossing zullen in een nabije toekomst ernstige problemen doen rijzen.

» Dergelijke toestand behoort niet meer tot de louter financiële orthodoxie; chronisch geldgebrek van de Staat is hiervan het noodlottige eindpunt.

» Het feit dat het evenwicht van de openbare financiën, ongeacht de toestand van de economische conjunctuur, op permanente wijze verstoord is, heeft tot gevolg, om het even welke Regering te beroven van de financiële steun, zonder welke het noch op economisch gebied, noch op sociaal gebied, mogelijk is een politiek te voeren. »

Op grond van deze juiste overwegingen heeft de Regering de vastleggingskredieten op de buitengewone begroting voor 1960 met 11 miljard verminderd. Zij bedroegen 24.900 miljoen in 1959 en nog slechts 13.800 miljoen in 1960.

Deze vermindering zal evenwel geen onmiddellijke weerslag op de Schatkist hebben, aangezien de betalingskredieten voor 1960 nog 20.300 miljoen bedragen, dus op weinig na hetzelfde bedrag als in 1959. In 1960 zal men de in 1959 aangegane verbintenissen moeten betalen. Hierin zijn de 4 miljard aan toelagen voor Congo niet begrepen.

In zijn betoog van 12 januari voor de Kamer heeft de Minister van Financiën tevens verklaard dat hij niet aarzelde het schatkisttekort van 1959 en dat van 1958 als kennelijk overdreven te bestempelen.

Maar als zulks werkelijk het geval is, dan geldt dit ook voor 1960 : nagenoeg 25 miljard uitgaven, met inbegrip van de hulp aan Congo, zijn niet door ontvangst gedekt.

De Regering heeft groot gelijk waar zij zegt dat onze financiën nog niet gesaneerd zijn en dat de inspanning met het oog op de inkrimping van de uitgaven volstrekt moet worden voortgezet. Met de vaart die de zaken thans nemen, zal er vijf jaar nodig zijn om een toestand recht te zetten die werkelijk ondraaglijk aan het worden is en inmiddels zal de Rijksschuld in 1961 meer dan 400 miljard bedragen.

Sans doute le Ministre des Finances a des sujets de satisfaction. Durant ces derniers mois les recettes fiscales sont très satisfaisantes, mais tout est mangé à l'avance par les dépenses nouvelles au budget ordinaire et il ne reste rien pour l'amélioration de la Trésorerie.

*
**

La Commission constate avec satisfaction le brillant résultat du dernier emprunt.

Le produit de l'emprunt, clôturé le 15 février, s'élève au chiffre record de 12 milliards 870 millions, dont huit milliards environ d'argent frais.

Ces chiffres témoignent indiscutablement de la confiance que les épargnants ont dans la stabilité du franc belge.

Après l'encaissement de l'emprunt, la marge disponible à la Banque Nationale, d'après la situation arrêtée le 22 février, était de 5 milliards 760 millions.

Mais n'oublions pas que les certificats de 1949, venant à échéance le 15 avril 1960, représentent environ trois milliards, et que l'excédent des dépenses sur les recettes atteint environ deux milliards par mois.

Un étalement des dépenses dans tous les secteurs s'avère donc comme indispensable, d'autant plus que le Congo nécessite plusieurs milliards de subsides imprévus il y a quelques mois.

Le maintien de l'équilibre monétaire et le retour à des finances saines doivent être réalisés en même temps qu'une progrès économique et social raisonnable, sans courir le risque d'une inflation ouverte ou camouflée.

*
**

Au cours de la discussion en Commission, différentes questions et observations ont été présentées. En voici le résumé :

Un commissaire a souligné que les 118 milliards d'emprunts émis sous la garantie de l'Etat, ne s'ajoutent pas, sans plus, au total de la dette. En réalité, les cas où la garantie doit jouer restent l'exception.

Le Ministre des Finances confirme cette déclaration. Il y a lieu de faire une nette distinction entre la dette indirecte et la garantie attachée par l'Etat à certains emprunts. La dette indirecte, c'est-à-dire celle contractée par les parastataux avec stipulation de remboursement par l'Etat, est comprise dans le montant global de 373 milliards.

Un autre commissaire a signalé que Mon-Fimmers, dans son rapport à la Chambre du Budget des Finances pour 1960 (pp. 4 à 7) a fourni, à ce sujet, une documentation intéressante qui démontre que, à l'exception des charbonnages, il n'est fait appel à la garantie de l'Etat que dans des cas exceptionnels. Le problème des fonds spéciaux mérite d'attirer l'attention : le contrôle doit être renforcé dans ce secteur.

*
**

De Minister van Financiën heeft voorzeker ook redenen tot voldoening. De belastingontvangsten zijn de laatste maanden zeer goed, maar alles is bij voorbaat verteerd met nieuwe uitgaven van de gewone begroting en er blijft niets over om de Thesaurie te verbeteren.

*
**

De Commissie begroet met voldoening het schitterende resultaat van de laatste lening.

Deze lening, die op 15 februari werd afgesloten, heeft het recordcijfer van 12.870 miljoen opgeleverd, waarvan ongeveer 8 miljard vers geld.

Deze cijfers bewijzen ontegensprekelijk het vertrouwen van de spaarders in de stabiliteit van de Belgische frank.

Na inkassering van de lening bedroeg de beschikbare marge bij de Nationale Bank, volgens de staat per 22 februari, 5 miljard 760 miljoen frank.

Laten wij evenwel niet uit het oog verliezen dat de certificaten van 1949, die op 15 april 1960 vervallen, ongeveer 3 miljard vertegenwoordigen en dat de uitgaven met ongeveer 2 miljard per maand de ontvangsten te boven gaan.

Het is bijgevolg noodzakelijk in alle sectoren de uitgaven te spreiden, te meer daar voor Congo toelagen ten belope van verscheidene miljarden moeten worden gevonden, hetgeen voor een paar maanden niet te voorzien was.

De handhaving van het monetair evenwicht en de gezondmaking van de financiën moeten samengaan met een redelijke economische en sociale vooruitgang, zonder het risico van een uitgesproken of gecamoufleerde inflatie te lopen.

*
**

Tijdens de bespreking in de Commissie werden verscheidene vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Zij volgen hier in het kort :

Een lid heeft onderstreept dat de 118 miljard uit leningen onder Staatswaarborg uitgegeven, niet zonder meer bij het totaal van de schuld moeten worden gevoegd. In werkelijkheid vindt de waarborg slechts bij uitzondering toepassing.

De Minister van Financiën bevestigt deze verklaring. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de indirecte schuld en de Staatswaarborg die aan bepaalde leningen verbonden is. De indirecte schuld, d.w.z. de schuld die door de parastatale lichamen wordt aangegaan met de bepaling dat de Staat de terugbetaling op zich neemt, is in het globaal bedrag van 373 miljard opgenomen.

Een ander lid wees erop dat de heer Fimmers, in zijn verslag aan de Kamer over de begroting van Financiën voor 1960 (blz. 4 tot 7), daarover een interessante documentatie heeft verstrekt, waaruit blijkt dat, met uitzondering van de mijnen, de waarborg van de Staat slechts in buitengewone gevallen wordt aangevraagd. Het vraagstuk van de speciale fondsen verdient veel meer aandacht : in deze sector moet de controle verscherpt worden.

*
**

Un commissaire a posé deux questions à M. le Ministre des Finances. Elles sont reproduites ci-après avec la réponse.

1° Quelle est la charge de la dette, par milliard de francs, pour les exercices 1950, 1954, 1958, 1960 ?

RÉPONSE :

Een lid heeft twee vragen gesteld aan de Minister van Financiën. Zij volgen hieronder, met het antwoord.

1° Hoe groot is de last van de schuld per miljard franken, voor de dienstjaren 1950, 1954, 1958, 1960 ?

ANTWOORD :

Années — Jaren	Intérêts — Interesten	Amortissements Remboursements — Afschrijvingen Terugbetalingen	Autres charges — Andere lasten	Charge totale — Totale last
1950	2,3 %	0,8 %	0,23 %	3,3 %
1954	2,4 %	1,4 %	0,13 %	3,9 %
1958	2,8 %	2,2 % (1)	0,20 %	5,2 %
1960 (2)	3 %	2,2 % (3)	0,16 %	5,4 %

(1) Compte tenu de 1.056 millions pour le budget extraordinaire (chemins de fer). — *Rekening gehouden met 1.056 miljoen voor de buitengewone begroting (spoorwegen).*

(2) Estimation. — *Raming.*

(3) Compte tenu de 1.753 millions pour le budget extraordinaire (chemins de fer et exposition). — *Rekening gehouden met 1.753 miljoen voor de buitengewone begroting (spoorwegen en tentoonstelling).*

2° Quels sont les détenteurs de la Dette publique et dans quelle mesure ?

RÉPONSE :

La dette se répartit de façon sensiblement égale entre les institutions et le public.

**

Un autre Commissaire demande quelle est, dans la dette, la part qui intéresse le Congo.

Le Ministre répond qu'il n'y en a plus.

A cette occasion, la Commission émet le souhait que les relations financières avec le Congo fassent très prochainement, et de toute façon avant le changement de régime politique au Congo, l'objet d'un examen d'ensemble devant les Commissions réunies des Finances et du Congo.

**

Un commissaire a demandé comment on peut estimer l'augmentation de la dette publique en 1960 à 17 milliards, alors qu'en ce moment déjà l'Etat a emprunté plus de 12 milliards.

Le Ministre fait remarquer qu'il faut déduire les remboursements (plus de huit milliards) du produit des emprunts nouveaux. Le chiffre cité de 17 milliards est l'augmentation nette de la dette.

**!

Enfin, un commissaire déclare que tout en se réjouissant du dernier emprunt, il y voit aussi un indice défavorable notamment la crainte de faire des investissements industriels. Il ne juge pas aussi sévé-

2° Wie heeft de Rijksschuld in handen en in welke verhouding ?

ANTWOORD :

De schuld is vrij gelijkelijk verdeeld over de instellingen en het publiek.

**

Een ander lid vraagt hoe groot het gedeelte van de schuld is, dat Congo betreft.

De Minister antwoordt dat er geen meer is.

De Commissie spreekt dan de wens uit dat de financiële betrekkingen met Congo zeer binnenkort, en in ieder geval vóór de wijziging van het politiek bestel in Congo, in hun geheel door de Verenigde Commissies voor de Financiën en voor Congo zullen worden onderzocht.

**

Een lid heeft gevraagd hoe het mogelijk is de verhoging van de Rijksschuld voor 1960 op 17 miljard te schatten, als de Staat reeds op dit ogenblik meer dan 12 miljard heeft geleend.

De Minister merkt op dat de terugbetalingen (meer dan 8 miljard) van de opbrengst van de nieuwe leningen moeten worden afgetrokken. 17 miljard is de netto-verhoging van de schuld.

**

Tenslotte verklaart een lid dat hij zich wel verheugt over het succes van de jongste lening, maar dat dit voor hem toch ook een ongunstig teken is, nl. van de vrees om industriële investeringen te doen. Zijn oor-

rement la politique des Gouvernements d'après-guerre. C'est grâce à cette politique que la fiscalité a pu être maintenue dans des limites raisonnables.

Estimant que l'évolution du revenu national constitue un critère plus sûr, il demande que les chiffres pour les dix dernières années soient reproduits dans le rapport (voir annexe II).

En terminant, il déclare qu'il n'y a pas de raison pour dramatiser la situation; mieux vaudrait indiquer de façon concrète les économies possibles au lieu de se perdre dans des considérations trop théoriques.

*
**

Finalement, votre Commission ne peut que confirmer les conclusions reproduites dans le rapport de M. Adam sur le Budget des Voies et Moyens.

*
**

Le projet de budget de la Dette publique a été adopté par 11 voix contre 5.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. E. JANSSEN.

Le Président,
Pierre DE SMEIDT.

deel over het beleid van de naoorlogse regeringen is niet zo streng. Dank zij dit beleid kon de belastingdruk binnen redelijke perken worden gehouden.

Hij is van oordeel dat de ontwikkeling van het nationaal inkomen als maatstaf betrouwbaarder is en vraagt dan ook dat de cijfers voor de tien laatste jaren in het verslag worden gepubliceerd (zie bijlage II).

Tot besluit verklaart hij dat er geen reden is om te dramatiseren: het ware beter de mogelijke besparingen concreet aan te wijzen dan in al te theoretische beschouwingen te vervallen.

*
**

Ten slotte kan uw Commissie slechts de conclusies bevestigen van het verslag van de h. Adam nopens de Rijksmiddelenbegroting.

*
**

Het ontwerp van Rijksschuldbegroting is met 11 tegen 5 stemmen aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. E. JANSSEN.

De Voorzitter,
Pierre DE SMEDT.

ANNEXE I.

BIJLAGE I.

*Dette publique belge au 31 décembre des années
1949 à 1959.*

(En milliards de francs belges.)

*Belgische Rijksschuld per 31 december van de jaren
1949 tot 1959.*

(In miljarden Belgische franken.)

Catégories de dette	Fin 1949	Fin 1950	Fin 1951	Fin 1952	Fin 1953	Fin 1954	Fin 1955	Fin 1956	Fin 1957	Fin 1958	Fin 1959
—	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>	<i>Einde</i>
<i>Aard van de schuld</i>	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
<i>Dette intérieure. —</i>											
<i>Binnenlandse schuld :</i>											
Consolidée. — <i>Gecon-</i>											
<i>solideerde</i>	119.7	113.5	115.4	127.9	139.2	165.1	171.5	182.1	186.3	193.6	210.6
A moyen terme. — <i>Op</i>											
<i>half lange termijn</i> . . .	38.3	38.8	36.	31.2	33.1	25.8	25.8	24.4	25.6	26.1	23.
A court terme. — <i>Op</i>											
<i>korte termijn</i>	78.	79.2	87.3	88.3	88.3	85.	90.	86.	84.6	96.	104.9
											(1)
	236.	231.5	238.7	247.4	260.6	275.9	287.3	292.5	296.5	315.3	338.5
<i>Dette extérieure. —</i>											
<i>Buitenlandse schuld :</i>											
Consolidée. — <i>Gecon-</i>											
<i>solideerde</i>	14.2	13.9	13.7	14.3	14.6	15.7	17.4	17.4	18.3	17.8	18.5
A moyen terme. — <i>Op</i>											
<i>half lange termijn</i> . . .	1.7	1.3	1.4	3.3	2.6	2.	2.	1.3	1.1	0.8	1.4
A court terme. — <i>Op</i>											
<i>korte termijn</i>	0.5	2.	0.8	1.3	4.5	4.6	4.9	6.6	7.7	11.7	15.2
	16.4	17.2	15.9	18.9	21.7	22.3	24.3	25.3	27.1	30.3	35.1
Total général. — <i>Alge-</i>											
<i>meen totaal</i>	252.4	248.7	254.6	266.3	282.3	298.2	311.6	317.8	323.6	345.6	373.6
											(1)
	+ 6.5	— 3.7	+ 5.9	+ 11.7	+ 16.	+ 15.9	+ 13.4	+ 6.2	+ 5.7	+ 22.	+ 28.

(1) A remarquer que ce montant comprend, à raison de 4,2 milliards, des bons du trésor remis au Fonds Monétaire International en rapport avec l'augmentation de la participation belge à ce Fonds. — *Er dient te worden opgemerkt dat in dit bedrag voor 4,2 miljard schatkistbons zijn opgenomen, die aan het Internationaal Muntfonds werden afgestaan ter verhoging van de Belgische deelneming in dit Fonds.*

ANNEXE II.

BIJLAGE II.

*Comparaison entre l'évolution de la dette publique
est celle du revenu national, au cours des dix der-
nières années.*

(en millions de francs)

*Vergelijking tussen het verloop van de Rijksschuld en
het nationaal inkomen in de tien laatste jaren.*

(in miljoenen franken)

	Dette publique (au 31 décembre) — <i>Rijksschuld</i> (per 31 december)	Evolution — <i>Verloop</i>	Revenu national net établi au coût des facteurs de production (et non aux prix du marché) (1) — <i>Nationaal netto-inkomen volgens de kostprijzen van de productiefactoren (niet volgens de marktprijzen)</i> (1)	Evolution — <i>Verloop</i>
1949	252.430	+ 6.557	255.060	— 910
1950	248.706	— 3.724	273.340	+ 28.280
1951	254.569	+ 5.863	310.500	+ 27.160
1952	266.320	+ 11.751	317.580	+ 7.080
1953	282.270	+ 15.950	328.990	+ 11.410
1954	298.227	+ 15.957	344.390	+ 15.400
1955	311.598	+ 13.371	365.160	+ 20.770
1956	317.833	+ 6.235	388.680	+ 23.520
1957	323.621	+ 5.788	409.290	+ 20.610
1958	345.646	+ 22.025	400.840	— 8.450
1959	373.555	+ 27.909	(pas encore connu) (nog niet bekend)	—

(1) Source : Institut National de Statistique. — *Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

ANNEXE III.

BIJLAGE III.

Emprunts émis sous la garantie de l'Etat.

Situation au 30 juin 1959.

Leningen onder Staatswaarborg uitgegeven.

Stand per 30 juni 1959.

I. — Emprunts libellés en francs belges. — <i>Leningen luidend in Belgische franken</i> fr.	106.995.508.000
II. — Emprunts libellés en devises étrangères. — <i>Leningen luidend in buitenlandse munt</i> :	
Contrevaleur de F S 415.239 au cours de 11,5925. — <i>Tegenwaarde van Z F 415.239 tegen de koers van 11,5925</i> fr.	4.813.658.000
Contrevaleur de F C 565.000 au cours de 1 FC = 1 FB. — <i>Tegenwaarde van C F 565.000 tegen koers van 1 CF = 1 BF</i>	565.000.000
Contrevaleur de \$ 101.348 au cours de 49,945. — <i>Tegenwaarde van \$ 101.348 tegen de koers van 49,945</i>	5.061.826.000
Contrevaleur de DM 80.000 au cours de 11,9545. — <i>Tegenwaarde van DM 80.000 tegen de koers van 11,9545</i>	956.360.000
	11.396.844.000
Total général. — <i>Algemeen totaal</i> fr.	118.392.352.000

ANNEXE IV.

BIJLAGE IV.

*Montant comparé de la Dette Nationale
Hollandaise et Belge.*

(Les florins ont été transposés en francs belges au
cours moyen de FB 13 pour un florin.)

(En millions de francs).

*Vergelijkend bedrag van de Nationale Schuld in
Nederland en België.*

(De guldens werden in Belgische franken omgezet
tegen de gemiddelde koers van BF 13 voor 1 gulden.)

(In miljoenen franken).

	Belgique. — België	Pays-Bas. — Nederland
31 décembre 1949. — 31 december 1949	252.430	354.848
31 décembre 1950. — 31 december 1950	248.706	332.514
31 décembre 1951. — 31 december 1951	254.569	320.398
31 décembre 1952. — 31 december 1952	266.320	305.422
31 décembre 1953. — 31 december 1953	282.270	298.350
31 décembre 1954. — 31 december 1954	298.227	269.698
31 décembre 1955. — 31 december 1955	311.598	254.592
31 décembre 1956. — 31 december 1956	317.833	239.993
31 décembre 1957. — 31 december 1957	323.621	237.016
31 décembre 1958. — 31 december 1958	345.646	240.929
31 décembre 1959. — 31 december 1959	373.555	242.619 (1)

(1) chiffre provisoire — voorlopig cijfer.